

3854

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

1

Sagesmannen.

Förre folkskolläraren Anders Hylén är född år 1863 i Hyllinge, Gödelövs s:n. Han har läst flera folklivsskildringar men försäkrar, att det han berättar, har han hört av folket på gillen o.s.v. Han minns även något litet från sin barndom, men han kom till seminariet redan vid 16 ars ålder, och det är därför inte mycket, han kan minnas av sin hemtrakts sägner, seder o.s.v. Han har varit lärare i många år vid Tosterups folkskola men bor nu i Köpingebro.

3854

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2

Bäckhästen.

Min moster brukade gå på Björnstorps gods och hjälpa till med vävningen, och när det var bråttom, fick hon hjälpa till med annat också, så att det ibland blev ganska sent, innan hon kom hem, men hon var inte rädd, så hon brukade alltid gå ensam. En kväll hade det varit mörkt länge, innan hon kom iväg. Hon skulle gå in om till sin bror, ty de hade kardegille där, och på vägen skulle hon gå förbi en hästhage. Min morbror handlade ganska mycket med hästar och de fingo gå där i hagen. Moster tyckte därför inte, att det var något märkvärdigt, att hon hörde hästtramp, när hon gick där förbi, men morbrorens hästar hade alltid hillor om benen, men nu hörde hon ett

(Forts.)

3854

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3

(Forts.)

tjuder rassla, och det var därför, hon kom att titta in i hagen. Där såg hon en vit hast med svarta ränder och stor man. Det rann en bäck genom hagen och lite längre bort fanns en kvarn och en kvarndamn. Morbror hade förut aldrig haft utan svarta och bruna hästar, och moster stod därför och tittade på hästen en stund, och då galopperade den bort till bäcken och försvann. Hon förstod, att det var backahästen, och hon visste också, att hon inte skulle tala om, vad hon hade sett, förr än solen hade gått upp, om hon ville slippa undan utan någon skada. När hon kom fram, höllo alla, som voro med på kardegillet på att prata och skoja, men hon satt tyst hela kvällen, och de andra kunde varken få henne att berätta något eller sjunga för dem.

Borta vid kvarndammen, bodde en man, som hette

Skriv endast på denna sida!

(Forts.)

3854

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4

(Forts.)

Nils Hensiksson, och när moster efteråt talade om, vad hon hade sett, sade han, att det hade han varit med om många gånger. Han hade sett, att bäckhästen gick bort till kvarnen, och där kröp han in under kvarnhjulet, fast han var nästan lika stor som detta.

3854

Kyrkogrim.

En man kom en natt körande förbi St. Herrestads kyrka, och när han tittade upp mot kyrktornet, såg han i en av torngluggarna ett människohuvud med horn. Han undrade mycket på det, och en gång talade han med en gunna om vad han hade sett. "Det kan jag prata om, vad det var för en", sade hon. "Det var en stor brottsling, som folket här i byen tog och murade in levande i kyrkan som straff. Han blev sedan kyrkogrim." "Men han hade ju horn," sade mannen. "Ja, men så visar han sig ibland," sade gunnan.

*Stk.
Lund
1878/1892*

Skriv endast på denna sida!

*Anders Rydén
Kopparberg
1867*

Skene
Lagustad
Tosterup
Mys. 1932

3854

Mys. 8. K. K. K.
V. a. A. K. K.
f. 1867. G. G.

Spöke.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6

På Tosterups slott ligger biblioteket på andra våningen. Utanför detta finnes en hall och på andra sidan denna ett gästrum. En gång skulle en främmande dam bo på det gästrummet. Hon gick upp vid elvatiden på kvällen men lade sig inte genast, och när klockan var tolv, såg hon, att det var ljus i hallen. Hon blev nyfiken och skulle se efter, vem som var där, och såg då en skepnad komma upp för trappan med ett ljus i handen och gå in i biblioteket. När klockan så slog ett, kom skepnaden tillbaka och gick ned för trapporna. Hon menade, att det var gamle grevens (Albert Ehrensvärds) far, som gick igen, för han hade tillbragt sin mesta tid i biblioteket. Efter detta vågade ingen mer bo i det gästrummet, men en gång var det många främmande på

(Forts.)

Skriv endast på denna sida!

3854

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7

(Forts.)

slottet, så att de fingo taga nytta av alla rummen. En av damerna var allmänt känd för att inte vara rädd av sig och hon åtog sig att ligga i rummet, men hon tyckte, det var bast, att hon fick en av pigorna, som hette Kerstån, till att sova hos sig. De skämtade om spökerierna och läto dörren stå öppen, för att de skulle kunna se om det kom någon. När klockan slog tolv, kom också skepnaden, som de hade hört talas om, och klockan ett gick den tillbaka.

3854

Åsumspågen.

Jag har själv varit ett par gånger hos Lars i Åsum eller Lars Mårtensson, som han hette, och där var alltid fullt med människor, som sutto och väntade hos honom. Doktor Roth i Sjöbo tyckte ju inte om det, för Lars tog många patienter från honom, och en gång stämde Roth honom också, och han blev dömd att böta 50 kronor. Men då skrev han till kungs och fick nåd, och han fick också tillstånd att fortsätta med "rådgivande praktik" mot att han höll samma låga pris som förut, och det var sex skilling för varje besök. I sitt rum hade han en hel mängd blommor, för det han ordinerade skulle vanligen tagas av växter, och så tog han och visade på sina blommor, vilka man skulle plocka och använda, för folk har ju inte samma namn på blommorna överallt, så

(Forts.)

(Forts.)

ibland räckte det inte, att han bara sade namnet. När jag var där första gången, hade jag en sorts exem i knävecket. Det började varje vår vid lövsprickningen, och jag hade först varit hos en doktor, men det han ordinerade hjälpte inte. Lars Mårtensson gav mig johannesolja, som jag skulle smörja mig med, men för att dåligheten inte skulle gå in i kroppen, skulle jag också dricka kamomillte. Det hjälpte, så att jag var fri från exemen ett par år, men sedan kom den igen, och då var det en läkare, som botade mig.

De sista åren Lars Mårtensson levde, hade han inte mottagning längre, och han bodde då i Sjöbo. Jag träffade en gång på ett gille en gammal fanjunkare från Ystad, som hette Borg, och han talade om, att han hade haft bud från en släkting på Bornholm till Lars, så hans rykte hade nått ända dit.

3854

Lars i Åsum och drängen.

En dräng från Tolånga, hade fått för sig, att han skulle skoja med Lars i Åsum, och en lördagskväll band han ett "torkle" om en grindstolpe. På söndagsmorgonen hämtade han det, och tog det med sig till Lars. Han sade, att en flicka hade haft det på sig om natten, och den flickan ville han gifte sig med, men hennes far var emot på det, och han ville, att Lars skulle hjälpa honom. Lars tog "torklet" med sig in i ett annat rum en stund. När han kom tillbaka, sade han: "I kväll skall du komma att dansa med tösen, och till slut skall du också få gifta dig med henne." Drängen betalade sex skilling och gick hem, men då hade det redan hunnit bli kväll. När han kom till grindstolpen, kunde han inte

(Forts.)

(Forts.)

låta bli att gå bort till den, och sedan fick han dansa omkring den det värsta han kunde. Han vilade ett par gånger, men när han hade dansat för tredje gången, gav han sig iväg till Åsum igen, och på det hållet kunde han gå från stolpen. Han talade om alltsamman för Lars, och denne svarade: "Jag säg genast, att du ville skoja med mig, men nu har du fått nog för det. Gå nu du och dansa, så skall du träffa en tös, som skall bli din fästnö." Drängen gick till dans, och den flicka, som han då träffade blec han sedan gift med.

Skåne
Landskap
Trotens
181932

3854

1863
1863 i Götter

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

12

Sten på guldpelare.

Om den stora kluvna stenen i Glemminge säger folk,
att den reses på guldpelare om juldagen och skärtors-
dagen. Då dansa trollen under den.

SKänk
Marsstad
Tosterups
juni 1932

3854

Mynd av Axel Holmström
Köpingarna
Baras aukor Lylin
Född 1863 i Gårdlot

Ont öga.

I Tosterup fanns det en gumma, som de sade hade
ont öga. När hon tittade på gässlingarna, så dog de.

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

13

3854

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

14

Att hindra att korna tjuvmjölkares.

När korna skulle ut första gången på året, hade de en hel del försiktighetsåtgärder att iakttaga, för att ingen skulle kunna tjuvmjölka dem. Det var allmänt, att man stack en kniv under skammelen i dorren, för att korna skulle komma att gå över stäl, men jag har också hört, att man rökade i stallet eller brände svansarna på korna.